Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2025/2939

22.5.2025

Rådets resolution om en gemensam europeisk examensmärkning och nästa steg mot en eventuell gemensam europeisk examen: stärkande av Europas konkurrenskraft och europeisk högre utbildnings attraktionskraft

(C/2025/2939)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

med utgångspunkt i den vision som lades fram i rådets rekommendation av den 5 april 2022 om brobyggande för ett effektivt europeiskt samarbete om högre utbildning ([1]),

mot bakgrund av rådets slutsatser om en EU-strategi för att stärka lärosäten för Europas framtid ([2]),

med beaktande av kommissionens meddelande om en plan för en europeisk examen ([3]), och

1. UPPREPAR sitt orubbliga åtagande att förse nuvarande och framtida generationer med de kunskaper, färdigheter, kompetenser och värden som krävs för att hantera vår tids avgörande utmaningar, enat i sin vision om ett motståndskraftigt, förberett, innovativt och välmående Europa; i takt med att de globala förändringarna omformar våra samhällen – väpnade konflikter vid och bortom Europas gränser, en miljökris som förvärras allt snabbare och tekniska omvandlingar som utmanar industrier och arbetsmarknader – inser vi behovet av en framåtblickande, samordnad och ambitiös strategi som stärker Europas konkurrenskraft samtidigt som rikedomen i dess kulturella, konstnärliga och intellektuella arv och olika utbildningstraditioner bevaras,

2. INSER att Europas framtid är beroende av styrkorna hos dess medborgare – som är utbildade, engagerade och delaktiga i att forma och delta i ett dynamiskt och rättvist samhälle – och ÅTAR SIG att verka för generationer av européer som är beredda att möta globala utmaningar och en oförutsägbar framtid med beslutsamhet och innovation,

3. ERKÄNNER den avgörande rollen hos lärosäten och allianser mellan sådana, såsom Europauniversiteten, för att driva på akademisk och vetenskaplig spetskompetens, bana väg för tekniska genombrott och utveckla de grundläggande kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs i det föränderliga arbetslivet, bland annat genom tvärvetenskapliga strategier som integrerar olika studieområden, INSER deras nyckelroll inom livslångt lärande som ett svar på övergångar på arbetsmarknaden, särskilt genom att utarbeta flexibla och skräddarsydda utbildningsvägar, inbegripet, när så är lämpligt, mindre inlärningsmoduler såsom mikromeriter och UNDERSTRYKER behovet av förnyat och ambitiöst europeiskt samarbete kring högre utbildning som upprätthåller Europas konkurrensfördel och ledarskap på den globala arenan,

4. ÅTAR SIG att identifiera och genomföra strategiska lösningar som stärker Europas förmåga att locka till sig talanger, behålla expertis och gå i täten inom framväxande sektorer och samtidigt undanröja hinder för den fria rörligheten för talanger; denna strävan måste grunda sig på en stark utbildningsgrund som underlättar transnationellt samarbete mellan institutioner, främjar balanserad rörlighet av hög kvalitet och förbättrar undervisnings- och läranderamarnas anpassningsförmåga till framtidens krav, särskilt genom att fullt ut utnyttja de möjligheter som Erasmus+-programmet erbjuder i alla medlemsstater,

5. BEKRÄFTAR att utbildning inte bara ska fungera som ett verktyg för ekonomisk utveckling, utan framför allt som ett sätt att främja den demokratiska, sociala och kulturella struktur som enar samhället genom att stärka en positiv och inkluderande känsla av identitet och tillhörighet på lokal, regional, nationell och europeisk nivå, på grundval av gemensamma europeiska värden,

6. BEKRÄFTAR ÅTERIGEN att Europeiska unionen har en väsentlig roll när det gäller att stödja utbildning, samtidigt som man fullt ut respekterar medlemsstaternas ansvar för att utforma sin utbildningspolitik och BETONAR vikten av att ta hänsyn till nationella, regionala och lokala behov och omständigheter vid utformningen av europeiska initiativ,

7. FRAMHÅLLER att det europeiska utbildningsområdet och det europeiska forskningsområdet, i synergi med det europeiska området för högre utbildning, är avgörande samarbetsramar som utformats för att stödja, stärka och driva på utbildning, undervisning, kreativitet, forskning, kunskapsöverföring och innovation i hela Europa,

([1]) EUT C 160, 13.4.2022, s. 1.
([2]) EUT C 167, 21.4.2022, s. 9.
([3]) COM(2024) 144 final.

8. NOTERAR Letta-rapporten, som föreslår ett införande av en femte frihet som omfattar forskning, innovation och utbildning, samt ett utarbetande av en europeisk examen för att stärka det gränsöverskridande samarbetet inom högre utbildning och främja rörligheten för talanger i hela Europa på en mer integrerad inre marknad, ERKÄNNER dessutom Draghi-rapporten, där det betonas att innovation är avgörande för att genomföra den gröna och den digitala omställning som krävs för att stärka Europas resiliens, BETONAR att det brådskar med att överbrygga innovationsklyftan och FRAMHÅLLER behovet av att utbildningssystemen i högre grad anpassas till föränderliga kompetensbehov,

9. UNDERSTRYKER att diskussionerna om den gemensamma europeiska examen förvisso pågår, men att Europeiska unionens råd ännu inte har fattat något beslut om ett eventuellt införande av den, och att alla hänvisningar till en gemensam europeisk examen i denna resolution från rådet bör tolkas i enlighet därmed,

10. BETONAR behovet av att skydda lärosätenas självständighet och mångfald och, om inte annat följer av unionsrätten, rättvis tillgång till resurser, inbegripet tillgänglig unionsfinansiering, oavsett deras verksamhetsform, samtidigt som man respekterar budgetprinciperna och de unionsvärden som fastställs i artikel 2 i EU-fördraget och som är relevanta för genomförandet av budgeten, och FÖRESPRÅKAR en inkluderande strategi som gör det möjligt för alla lärosäten att dra nytta av europeiskt och internationellt samarbete och som säkerställer att inga sådana hamnar på efterkälken i strävan efter spetskompetens,

11. UNDERSTRYKER att alla nya initiativ som syftar till att förverkliga det europeiska utbildningsområdet – inbegripet genomförandet av en gemensam europeisk examensmärkning och nästa steg mot en gemensam europeisk examen – måste vägledas av en gemensam strategi i flera steg, varvid ytterligare administrativa bördor undviks för lärosäten och nationella kvalitetssäkringsorgan, liksom finansiella åtaganden som går utöver befintliga finansiella medel, utan att förhandlingarna om den fleråriga budgetramen för perioden efter 2027 föregrips, och det säkerställs att framstegen sprids till alla medlemsstater, och ÅTAR SIG att främja dessa insatser med samstämmighet, ambition och ett orubbligt engagemang för att säkerställa att utbildningen tjänar som grund för personliga, sociala och yrkesmässiga prestationer samt för ett aktivt medborgarskap för alla européer,

12. NOTERAR att slutresultaten av pilotprojekten inom Erasmus+ om den gemensamma europeiska examensmärkningen erbjuder en möjlighet till ytterligare diskussioner om hur man kan göra det lättare för lärosäten som deltar i transnationellt samarbete att tillhandahålla gemensamma program och utfärda gemensamma examina, i enlighet med Bolognainstrumenten, bland annat genom lämpliga initiativ såsom den gemensamma europeiska examen; införandet av en europeisk examensmärkning ger möjlighet att öka antalet gemensamma studieprogram så att en kritisk massa uppnås och det finns större incitament för medlemsstaterna att undanröja ett antal hinder för tillhandahållandet av gemensamma studieprogram,

13. ÄR ENIGT OM att den gemensamma europeiska examensmärkningen och resultaten av nästa steg mot en gemensam europeisk examen kan ha potential att öka attraktionskraften i gemensamma studieprogram, rörlighet och så småningom automatiskt erkännande, skapa en framåtblickande utbildningsmiljö som främjar innovation och gränsöverskridande samarbete, och stärka den europeiska högre utbildningen och dess globala ställning till förmån för dagens medborgare och de generationer som kommer att forma Europas framtid,

14. BETONAR att de åtgärder som anges i denna resolution bör genomföras samtidigt som hänsyn tas till utbildningssystemen inom de olika nationella rättsliga ramarna,

IDENTIFIERAR FÖLJANDE TRE FASER I SYFTE ATT GENOMFÖRA EN GEMENSAM EUROPEISK EXAMENSMÄRKNING OCH BANA VÄG FÖR EN GEMENSAM EUROPEISK EXAMEN:

1. FAS 1: SLUTFÖRANDE AV FÖRBEREDELSERNA INFÖR INFÖRANDET AV DEN GEMENSAMMA EUROPEISKA EXAMENSMÄRKNINGEN (2025–2026)

2. FAS 2: INFÖRANDE AV DEN GEMENSAMMA EUROPEISKA EXAMENSMÄRKNINGEN, UPPFÖLJNING AV DESS GENOMFÖRANDE, UTVÄRDERING AV DESS ANVÄNDNING OCH UTFÖRANDE AV GENOMFÖRBARHETSSTUDIER SAMT FÖRBEREDANDE ARBETE OM EN GEMENSAM EUROPEISK EXAMEN (2026–2028)

3. FAS 3: REFLEKTION ÖVER OCH EVIDENSBASERAT BESLUT OM NÄSTA STEG MOT EN GEMENSAM EUROPEISK EXAMEN (2029)

1. **FAS 1: SLUTFÖRANDE AV FÖRBEREDELSERNA INFÖR INFÖRANDET AV DEN GEMENSAMMA EUROPEISKA EXAMENSMÄRKNINGEN (2025–2026)**

KOMMISSIONEN UPPMANAS, tillsammans med medlemsstaterna och i nära samarbete med alla berörda parter, att

a) inrätta ett policylaboratorium inom arbetsgruppen för högre utbildning inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet, som ska få i uppdrag att utveckla en övergripande ram för den gemensamma europeiska examensmärkningen och få ansvarsområden såsom

— utarbetande av tydliga definitioner, beskrivningar, indikatorer och en gemensam metod för kontroll av överensstämmelse med de kriterier som återfinns i bilaga II till rådets rekommendation om ett europeiskt system för kvalitetssäkring och erkännande inom högre utbildning, med full respekt för medlemsstaternas befogenheter på utbildningsområdet och för subsidiaritetsprincipen,

— utarbetande av riktlinjer och förfaranden för utfärdande av den gemensamma europeiska examensmärkningen,

— utformning av en standardiserad mall för examensmärkningens visuella identitet, inbegripet dess grafiska återgivning, i både fysiska och digitala format,

policylaboratoriet ska bestå av företrädare för medlemsstaterna som är medlemmar i arbetsgruppen för högre utbildning inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet (eller eventuella efterföljande grupper som inrättats inom denna ram) och andra experter som delegerats av medlemsstaterna, tillsammans med företrädare för kommissionen; experter inbjudna av policylaboratoriet kan vid behov bidra till laboratoriets arbete med särskilda frågor; laboratoriets verksamhet bör ledas gemensamt av medlemsstaterna och kommissionen, och tekniskt och organisatoriskt stöd kommer att tillhandahållas av kommissionen,

b) lägga fram resultaten från policylaboratoriet i arbetsgruppen för högre utbildning inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet för rådet senast i mitten av 2026, för att möjliggöra ett effektivt införande av den gemensamma europeiska examensmärkningen 2026.

MEDLEMSSTATERNA UPPMANAS DESSUTOM ATT

a) om detta ännu inte har gjorts, fullt ut genomföra Bolognainstrumenten – såsom det europeiska systemet för överföring och ackumulering av studiemeriter (ECTS), tillägget till examensbevis, de europeiska standarderna och riktlinjerna för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning och det europeiska förfarandet för kvalitetssäkring av gemensamma program – som centrala element för genomförandet av den gemensamma europeiska examensmärkningen; denna åtgärd bör främja ett djupare och mer flexibelt nationsöverskridande samarbete i hela Europa, särskilt inför införandet av den gemensamma europeiska examensmärkningen och nästa steg mot en gemensam europeisk examen,

b) vidta de åtgärder som krävs för att möjliggöra ett införande av den gemensamma europeiska examensmärkningen senast i slutet av 2026 och därigenom säkerställa samstämmighet och lika möjligheter för alla lärosäten i Europa,

2. **FAS 2: INFÖRANDE AV DEN GEMENSAMMA EUROPEISKA EXAMENSMÄRKNINGEN, UPPFÖLJNING AV DESS GENOMFÖRANDE, UTVÄRDERING AV DESS ANVÄNDNING OCH UTFÖRANDE AV GENOMFÖRBARHETSSTUDIER SAMT FÖRBEREDANDE ARBETE OM EN GEMENSAM EUROPEISK EXAMEN (2026–2028)**

KOMMISSIONEN OCH MEDLEMSSTATERNA UPPMANAS ATT

a) tillsammans införa den gemensamma europeiska examensmärkningen under perioden 2026–2028 och vägleda processen, i syfte att testa dess genomförbarhet och bedöma dess potentiella konsekvenser ur politisk, rättslig, finansiell och administrativ synvinkel och i vilken utsträckning hindren för transnationellt samarbete om gemensamma examina inom högre utbildning, såsom de som identifierats i slutresultaten från pilotprojekten inom Erasmus+ om den gemensamma europeiska examensmärkningen, har undanröjts,

b) använda policylaboratoriet i arbetsgruppen för högre utbildning inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet som en plattform för att utvärdera framstegen med införandet av den gemensamma europeiska examensmärkningen, underlätta strukturerat samarbete med lärosäten, studenter, kvalitetssäkringsorgan och andra berörda parter och undersöka konceptet med och genomförbarheten av en gemensam europeisk examen med ett perspektiv inriktat på nästa steg och vägen framåt.

KOMMISSIONEN UPPMANAS ATT

a) utforma riktade åtgärder för att stödja lärosäten som är intresserade av att utfärda en gemensam europeisk examensmärkning inom ramen för gemensamma program,

b) främja synligheten för och utbyta information om den gemensamma europeiska examensmärkningen mellan lärosäten, studenter, arbetsgivare och samhället i stort; dessa insatser skulle kunna omfatta utarbetandet av en visuell identitet och en kommunikations- och varumärkesstrategi som visar vilket mervärde märkningen har för studerande, forskning och innovation i alla medlemsstater samt dess potential att locka till sig internationella studenter,

c) ge årlig återkoppling till rådet när den gemensamma europeiska examensmärkningen har börjat införas; denna återkoppling bör omfatta insikter om genomförandeprocessen, framväxande utmaningar och eventuella lärdomar som dragits, så att nödvändiga justeringar kan göras och införandet ske framgångsrikt,

d) övervaka och genomföra en omfattande utvärdering av införandefasen, i nära samarbete med policylaboratoriet i arbetsgruppen för högre utbildning inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet, i vilken en bedömning ska göras av

   — införandefasens resultat och det potentiella mervärdet av den gemensamma europeiska examensmärkningen, med särskild uppmärksamhet på genomförbarhet, utmaningar som uppstått och eventuella effekter av initiativet,

   — betydelsen av den gemensamma europeiska examensmärkningen för att stödja transnationellt samarbete, öka attraktionskraften hos och antalet gemensamma studieprogram i EU, stärka den europeiska högre utbildningens globala konkurrenskraft och förbättra en balanserad rörlighet för studenter och personal,

e) göra en genomförbarhetsstudie om den gemensamma europeiska examen, tillsammans med policylaboratoriet i arbetsgruppen för högre utbildning inom den strategiska ramen för det europeiska utbildningsområdet, med en utvärdering av de europeiska kriterier på grundval av vilka denna gemensamma examen skulle utfärdas, de motsvarande kvalitetssäkringsförfarandena och examens potential att undanröja hinder för transnationellt samarbete om gemensamma examina inom högre utbildning, och en analys av dess inverkan på värdet och erkännandet av akademiska program och lärosäten som utfärdar examina samt en undersökning av studenternas perspektiv, inbegripet centrala utmaningar, upplevda fördelar och möjliga alternativa metoder,

f) lämna in en utvärderingsrapport om genomförandet av den gemensamma europeiska examensmärkningen och genomförbarhetsstudien om en gemensam europeisk examen till rådet så att ytterligare beslut kan fattas före utgången av 2028.

MEDLEMSSTATERNA UPPMANAS ATT

a) dela med sig av relevanta uppgifter till kommissionen för att underlätta en omfattande utvärdering av införandet.

3. **FAS 3: REFLEKTION ÖVER OCH EVIDENSBASERAT BESLUT OM NÄSTA STEG MOT EN GEMENSAM EUROPEISK EXAMEN (2029)**

På grundval av resultaten av sin analys av kommissionens utvärderingsrapport om genomförandet av den gemensamma europeiska examensmärkningen och genomförbarhetsstudien om en gemensam europeisk examen kan rådet komma att besluta om det långsiktiga genomförandet av den gemensamma europeiska examensmärkningen och uppmana kommissionen att föreslå de efterföljande specifika stegen för att införa en gemensam europeisk examen. Inrättandet av en sådan gemensam examen skulle kunna leda till nya möjligheter för den högre utbildningens framtid i Europeiska unionen och fungera som ett sätt att främja nuvarande och kommande generationers personliga, sociala och yrkesmässiga utveckling och aktiva medborgarskap.